

INFORMATIEFOLDER

De collectieve schuldenregeling

Uitgangspunt

Alle schuldeisers hebben recht op volledige betaling, maar niet ten koste van het menswaardig bestaan van hun schuldenaar. De schuldenaar, die zich door een opeenstapeling van schulden in een uitzichtloze toestand bevindt, moet de kans krijgen om het einde van de tunnel te zien.

Om deze tegenstrijdige belangen met elkaar te verzoenen heeft de wet van 5 juli 1998 aan de beslagrechter de bevoegdheid verleend om een schuldbemiddelaar aan te stellen met het oog op een globale regeling van alle schulden van een privé-persoon, de zogenaamde collectieve schuldenregeling.

Wie komt in aanmerking voor collectieve schuldenregeling ?

- **fysieke personen** (dus geen rechtspersonen, zoals vennootschappen of verenigingen zonder winstoogmerk)
- die sedert ten minste zes maanden **geen handelaar** meer zijn of wier faillissement sedert ten minste zes maanden is afgesloten
- die zich bevinden in een toestand van **overmatige schuldenlast**, dit is een duurzaam en structureel onevenwicht tussen de schulden en de activa van de schuldenaar (louter tijdelijke betalingsmoeilijkheden kunnen in principe geen aanleiding geven tot een collectieve schuldenregeling)
- die **niet kennelijk hun onvermogen hebben veroorzaakt**

Hoe verloopt de procedure ?

De schuldenaar legt een verzoekschrift neer waarin hij een volledig en correct overzicht moet geven van zijn financiële toestand en van de financiële toestand van alle personen, waarmee hij samenwoont (ook bijvoorbeeld kinderen met een eigen inkomen).

Een modelverzoekschrift is in papieren versie ondermeer beschikbaar op de griffie van de afdeling beslag van de rechtbank van eerste aanleg te Leuven, gelegen in het gerechtsgebouw, Smoldersplein 5, 3000 Leuven. Op de voor het publiek toegankelijke website van de Leuvense balie : www.balieleuven.be kan een elektronische versie worden geraadpleegd en gedownload.

Zodra de beslagrechter het verzoek toelaatbaar verklaart en een schuldbemiddelaar aanstelt, ontstaat een toestand van "samenloop". Het hele vermogen van de schuldenaar, met inbegrip van de gelden en goederen, die hij tijdens de schuldenregeling verkrijgt, is bestemd voor de afbetaling van zijn schuldeisers.

Vanaf de toelaatbaarverklaring kunnen er geen uitvoerende beslagen meer gelegd worden, kan er geen loonoverdracht meer betekend worden en wordt het verder lopen van de interesten opgeschort.

De eerste fase van de procedure bestaat uit de **minnelijke aanzuiveringsregeling**. De schuldbemiddelaar stelt een ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling op.

In dit aanzuiveringsplan worden ernstige inspanningen gevraagd van beide partijen. De schuldeisers laten doorgaans een deel van hun vordering vallen en de schuldenaar stelt een zo groot mogelijk deel van zijn inkomen ter beschikking van de schuldeisers.

Indien het door de schuldbemiddelaar voorgestelde plan door alle schuldeisers en door de schuldenaar wordt aanvaard, dan bekrachtigt de beslagrechter deze regeling in een vonnis.

Wanneer geen akkoord wordt bereikt, dan legt de schuldbemiddelaar het dossier voor aan de beslagrechter om een **gerechtelijke aanzuiveringsregeling** op te leggen.

In tegenstelling tot de minnelijke fase, waar de vrijheid tussen partijen geldt, zijn de maatregelen, die door de beslagrechter kunnen worden opgelegd, beperkt. Zo kan hij onder meer uitstel van betaling toestaan, intrestvoeten verminderen en/of intresten, vergoedingen en kosten kwijtschelden.

Indien de beslagrechter vaststelt dat ook deze gerechtelijke aanzuiveringsregeling geen oplossing biedt voor de afbetaling van de schulden, dan kan hij overgaan tot de **gerechtelijke kwijtschelding van schulden**.

Enkel in dit geval is een gedeeltelijke kwijtschelding van schulden in kapitaal mogelijk, doch slechts na de volledige uitwinning van de debiteur. Dit betekent dat in principe alle voor beslag vatbare roerende (auto, huisraad) en onroerende goederen (woning) moeten worden verkocht.

De schuldbemiddelaar

De schuldbemiddelaar moet onafhankelijk en onpartijdig optreden. Om als schuldbemiddelaar te worden aangesteld komen daarom enkel advocaten, gerechtsdeurwaarders, notarissen en erkende OCMW's in aanmerking. De schuldenaar kan in zijn verzoekschrift zelf een bemiddelaar voorstellen, maar het is de beslagrechter die beslist.

Het ereloon en de kosten van de schuldbemiddelaar

- worden berekend volgens vaste g ndexeerde tarieven, die zijn opgenomen in het koninklijk besluit van 18 december 1998,
- zijn ten laste van (het vermogen van) de schuldenaar,
- worden bij voorrang betaald, nadat de beslagrechter hiervoor een uitvoerbare titel heeft verleend.

Verplichtingen van de schuldenaar

Van de schuldenaar-verzoeker wordt verwacht dat hij van bij de aanvang van de procedure alle nodige medewerking verleent om de collectieve schuldenregeling tot een goed einde te brengen (spontaan adreswijzigingen melden, onmiddellijk gevolg geven aan alle vragen en uitnodigingen van de schuldbemiddelaar, correcte en eerlijke informatie geven over zijn vermogenstoestand, inkomsten en uitgaven).

Tijdens de collectieve schuldenregeling wordt de vrijheid van de schuldenaar om zijn eigen vermogen te beheren in belangrijke mate beperkt.

Hij mag zijn inkomsten niet meer zelf ontvangen. Deze moeten rechtstreeks en integraal aan de schuldbemiddelaar worden overgemaakt. Die bepaalt het bedrag, dat de schuldenaar krijgt om in zijn dagelijks onderhoud te voorzien, in afwachting dat een aanzuiveringsregeling is uitgewerkt. De schuldenaar kan geen goederen meer verkopen zonder toelating van de beslagrechter. Hij mag uiteraard evenmin nieuwe schulden aangaan.

De schuldenaar-verzoeker moet ook alles in het werk stellen om binnen zijn mogelijkheden een zo groot mogelijk inkomen te verwerven en te behouden gedurende de ganse duur van de regeling.

Het spreekt voor zich dat de schuldenaar de uitgewerkte aanzuiveringsregeling en de eventueel bijkomende voorwaarden ook stipt moet naleven.

Voldoet de schuldenaar niet aan zijn verplichtingen of dwarsboomt hij het goede verloop van de procedure, dan kan de regeling worden herroepen. In ernstige gevallen heeft dit tot gevolg dat de schuldenaar binnen vijf jaar na het vonnis van herroeping geen nieuw verzoekschrift tot het verkrijgen van een collectieve schuldenregeling meer kan indienen.

(versie 2 – februari 2003)